

Yrityskaupan hyväksyminen: ESL Shipping Oy / AtoBatC Holding AB ja AtoBatC Shipping AB

Kilpailu- ja kuluttajavirastolle ("KKV") on 6.7.2018 ilmoitettu yrityskauppajärjestely, jossa ESL Shipping Oy hankkii yksinomaisen määräysvallan AtoBatC Shipping AB:ssa ja AtoBatC Holding AB:ssa.

ESL Shipping Oy (jäljempänä "ESL" tai "ilmoittaja") on kuivia irtolasteja kuljettava varustamo, joka hoitaa teollisuuden ja energiantuotannon raaka-ainekuljetuksia. Sen suurimmat asiakkaat ovat teräs-, energia- ja kaivosteollisuudessa toimivia yrityksiä. ESL toimii Itämeren ja Pohjois-Euroopan Atlantin puoleisen rannikon alueella, ja ESL:n alukset on suunniteltu Itämeren olosuhteisiin. ESL Shippingillä on noin 230 työntekijää ja sen liikevaihto oli noin 79,3 miljoonaa euroa vuonna 2017. ESL kuuluu Aspo Oyj:n yritysryhmään ("Aspo-konserni"). Aspo-konserni on B-to-B-asiakkaisiin keskittynyt monialayhtiö, joka omistaa ja kehittää liiketoimintoja Pohjois-Euroopassa ja valituilla kasvumarkkinoilla. Aspo Oyj:n osake on noteerattu Helsingin pörsissä.

AtoBatC Holding AB ja AtoBatC Shipping AB (jäljempänä yhdessä "AtoBatC") muodostavat ruotsalaisen bulkkirahdeihin keskittyneen varustamon, joka pääosin toimii Itämerellä, Pohjois-Euroopassa, Pohjois-Espanjassa, Portugalissa ja Välimerellä. AtoBatC kuljettaa pääosin sellua, terästä, sahatavaraa, muita irtolasteja ja projektilasteja. AtoBatC:n yhteenlaskettu maailmanlaajuinen liikevaihto oli noin 80 miljoonaa euroa vuonna 2017. AtoBatC:n pääkonttori sijaitsee Ystadissa, ja yhtiöllä on toimipiste myös Raahessa.

Yrityskaupan ilmoittajan mukaan osapuolilla ei ole liiketoiminnassaan millään hyödykemarkkinoilla horisontaalista tai vertikaalista päällekkäisyyttä, joka ylittäisi 15 %:n markkinaosuuden.

Ilmoittajan mukaan kaupan molemmat osapuolet tarjoavat kuivien irtolastien (eli bulkkirahdin) laivakuljetuspalveluja (dry bulk shipping). Bulkkikuljetuksella tarkoitetaan kuljetusta, jossa laiva täytetään yhdellä ja samalla tavalla. Sekä ESL että AtoBatC toimivat pääosin Itämerellä ja Pohjois-Euroopan Atlantin puoleisella rannikolla. Tämän lisäksi AtoBatC toimii myös muun muassa Välimerellä. ESL:n operoimien laivojen koko vaihtelee noin 3.000 DWT:sta¹ yli 56.000 DWT:iin, kun taas AtoBatC:n operoimien laivojen koot vaihtelevat noin 4000 DWT:stä noin 6000 DWT:iin.

---

¹ Dead weight tonne, jolla tarkoitetaan aluksen kantavuutta.

KKV on aiemmassa ratkaisukäytännössään käsitellyt bulkkirahdin markkinoita, mutta jättänyt lopullisen markkinamäärittelyn avoimeksi. Ilmoittajan näkemyksen mukaan bulkkirahti voidaan Euroopan komission ratkaisukäytännön mukaisesti jakaa relevantteihin markkinoihin mm. alusten kokoluokan perusteella ja komissio on ratkaisussaan tarkastellut seuraavia kokoluokkia: alle 10 000 DWT, 10 000–25 000 DWT ja 25 000–60 000 DWT². Kuivat ja nestemäiset bulkkirahdit saattavat kuulua eri relevantteihin markkinoihin, mutta komissio ei ole ottanut tähän kantaa. KKV:n arvion mukaan relevanttien markkinoiden täsmällinen määrittelyminen ei ole asiassa tarpeellista, koska osapuolten markkinaosuudet jäisivät mataliksi myös kaipaimmalla mahdollisella markkinamäärittelyllä.

Ilmoittajan mukaan yrityskaupan osapuolten liiketoiminta on pääasiassa toisiaan täydentävää. ESL:n alukset ovat pääasiassa kooltaan yli 10 000 DWT, ja niitä käytetään lähinnä raaka-aineiden kuten rautamalmin kuljetuksiin teollisuudelle. AtoBatC:n alukset ovat puolestaan kooltaan ainoastaan alle 10 000 DWT, ja sen liiketoiminta keskittyy jalostettujen tuotteiden kuljetuksiin. Osapuolet eivät siten juurikaan kohtaa kilpailua toisiltaan. Yrityskaupan jälkeen ESL kykenee tarjoamaan asiakkailleen laajempaa palvelukokonaisuutta, ja tehostamaan toimintaansa muun muassa alusten kapasiteetin ja reittien optimoinnilla.

Yrityskaupalla ei ole ilmoittajan näkemyksen mukaan käytännössä vaikutusta kuivabulkin kuljetusten markkinan rakenteeseen. Osapuolten yhteenlaskettu markkinaosuus alle 10 000 DWT kuljetuksissa on [alle 10]³ prosenttia, ja ESL:n markkinaosuuden kasvu on [0-5] prosenttiyksikköä.

KKV:n arvion mukaan yrityskauppa ei kilpailulain 25 §:ssä tarkoitetulla tavalla olennaisesti estä kilpailua Suomen markkinoilla tai niiden oleellisella osalla, sillä osapuolilla on liiketoiminnoissaan vain vähäisiä päällekkäisyyksiä, eikä yritysjärjestely muuta markkinoiden rakennetta merkittävästi millään ilmoitetun yrityskaupan kannalta relevanttien markkinoiden osaluueella. Kilpailu- ja kuluttajaviraston markkinaselvityksessä ei ole myöskään ilmennyt, että yrityskaupalla olisi haitallisia vaikutuksia.

Ratkaisu

Kilpailu- ja kuluttajavirasto hyväksyy yrityskaupan, jossa ESL Shipping Oy Oy hankkii yksinomaisen määräysvallan AtoBatC Shipping AB:ssa ja AtoBatC Holding AB:ssa.

Sovelletut säännökset

Kilpailulaki (948/2011) 21, 22, 24, 25 ja 26 §.

² Komission päätös 14.1.2009 asiassa M.5346 *APMM/Broström*.

³ Hakasulkeisiin merkityissä kohdissa tieto tai tarkka tieto on poistettu liikesalaisuutena.

Muutoksenhaku

Kilpailu- ja kuluttajaviraston tässä asiassa antamaan päätökseen saa hakea muutosta markkinaoikeudelta kilpailulain 44 §:n mukaan siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Lisätietoja päätöksestä antaa tutkija Pontus Ranta, puhelin 029 505 3747, sähköposti etunimi.sukunimi@kkv.fi.

Ylijohtajan sijainen,
apulaisjohtaja

Arttu Juuti

Tutkija

Pontus Ranta